

**Statistikdokumentation for
Nationalregnskab: Årligt 2024**

1 Indledning

Nationalregnskabet er en sammenhængende beskrivelse af samfundsøkonomien og dens udvikling. Det er både en beskrivelse af økonomien som helhed og af de transaktioner, der foretages mellem personer, virksomheder og institutioner. Nationalregnskabet indeholder også transaktioner mellem Danmark og udlandet. Der findes nationalregnskabstal tilbage til 1930'erne. Sammenhængende tidsserier for nationalregnskabets årlige tal findes tilbage til 1966, mens kvartalstal findes fra og med 1. kvartal 1990.

2 Indhold

Nationalregnskabet giver et overblik over aktiviteterne og udviklingen i dansk økonomi. Statistikken rummer tal for overordnede størrelser såsom bruttonationalproduktet (BNP), privat forbrug, offentligt forbrug, investeringer, eksport og import, beskæftigelse og løn samt overskud og produktivitet i de forskellige erhverv. Hertil kommer tal for de mange underopdelinger, som kan belyse forskellige 'snit' gennem samfundsøkonomien.

2.1 Indholdsbeskrivelse

I nationalregnskabet beskrives det danske økonomiske kredsløb. I nationalregnskabet anlægges overordnet to forskellige synsvinkler; en funktionel og en institutionel.

I det funktionelle nationalregnskab findes detaljerede oplysninger om produktstrømme i form af produktion, im- og eksport, forbrug i produktionen, endeligt forbrug og investering - herunder hvilken indkomstdannelse, dette giver anledning til. Der er også oplysninger om hvilke produktionsfaktorer i form af arbejdskraft (beskæftigelse) og kapitalapparat, der har været anvendt i produktionsprocessen. Det funktionelle nationalregnskab beregnes i både løbende og faste priser. Det betyder, at landets økonomiske situation både kan vurderes i niveau og realvækst.

I det institutionelle regnskab belyses transaktioner af fordelingsmæssig og finansiell karakter. Sektoropdeling foretages i ikke-finansielle virksomheder, finansielle virksomheder, offentlig forvaltning og service, husholdninger og non-profitinstitutioner rettet mod husholdninger (NPISH).

I denne statistikdokumentation dokumenteres det funktionelle nationalregnskab. Flere dele af nationalregnskabet er dokumenteret separat i følgende statistikdokumentationer:

- [Nationalregnskab: Fast realkapital](#)
- [Nationalregnskab: Løn, beskæftigelse og timer](#)
- [Produktivitetsudviklingen](#)
- [Nationalregnskab: Input-output og tilgang-anvendelse](#)
- [Nationalregnskab, finansielle konti](#)
- [Regionale regnskaber](#)
- [Nationalregnskab: Institutionelle sektorer](#)
- [Nationalregnskab: Kvartalsvist](#)
- [Nationalregnskab: Husholdningernes forbrugsudgifter](#)

2.2 Grupperinger og klassifikationer

I nationalregnskabet anvendes flere forskellige internationale klassifikationer – i nogle tilfælde med en dansk tilpasning eller underopdeling.

Brancher

Den brancheinddeling, der anvendes i nationalregnskabet bygger på [Dansk Branchekode \(DB07\)](#). I nationalregnskabet anvendes følgende aggregeringsniveauer for brancher: 10a3, 19a2, 36a2, 69 og 117.

- Foreløbige årlige nationalregnskab: 10a3, 19a2, 36a2 og 69
- Endeligt årlige nationalregnskab: 10a3, 19a2, 36a2, 69 og 117

Se mere om nationalregnskabets branchegrupper på [Branchegrupperinger i nationalregnskabet](#).

Investerings typer

Investeringer i nationalregnskabet opgøres i en dansk tilpasning af en inddeling anbefalet i [SNA2008](#).

- Faste aktiver
- Boliger
- Andre bygninger
- Anlæg
- Transportmidler
- ICT udstyr, andre maskiner og inventar samt våbenudstyr
- Stambesætninger mv.
- Intellektuelle rettigheder

Forbrugsgrupper

Husholdningernes forbrug inddeles efter Classification of Individual Consumption by Purpose [https://showvoc.op.europa.eu/#/datasets/ESTAT_European_Classification_of_Individual_Consumption_according_to_Purpose_version_2_%28ECOICOP_2%29/data].

Det offentlige forbrug inddeles efter Classification of the Functions of Government ([COFOG](#)).

Se mere om nationalregnskabets forbrugsgrupper på [Forbrugsgrupperinger i nationalregnskabet](#).

Sektorer

Institutionelle sektorer anvender [ESA 2010](#).

En dimension i nationalregnskabet er produktdimensionen. I Danmark anvendes produktnumre ved en tilpasset udgave af Statistical Classification of Products by Activity ([CPA](#)). Det endelige nationalregnskab består af ca. 2.350 afstemte produktbalancer.

2.3 Sektordækning

Nationalregnskabet dækker alle økonomiens sektorer.

2.4 Begreber og definitioner

Betalingsbalancen: Betalingsbalancen er en opgørelse over værdien af de økonomiske transaktioner med udlandet i en given periode.

Bruttonationalindkomst (BNI): Bruttonationalindkomsten (BNI) dannes ved fra bruttonationalproduktet at fradrage formueindkomst (netto) til udlandet, udgifter til aflønning af ansatte (netto) til udlandet samt produktions- og importskatter minus subsidier (netto) til udlandet.

Bruttonationalprodukt (BNP): Bruttonationalproduktet, BNP, angiver størrelsen på et lands økonomi. BNP kan beregnes på tre måder:

- Bruttonationalprodukt (BNP) i markedspriser fremkommer opgjort fra produktionssiden ved fra produktion i markedspriser at trække den totale værdi af forbrug i produktionen i køberpriser
- Kan også opgøres fra indkomstsiden som aflønning af ansatte plus overskud af produktionen og blandet indkomst plus produktionsskatter, netto.
- Endelig kan det opgøres fra anvendelsessiden som summen af alle endelige anvendelser i køberpriser minus importen af varer og tjenester.

Bruttoværditilvækst (BVT): BVT er lig med bruttonationalproduktet i basispriser og opgøres for det enkelte erhverv som produktionen i basispriser minus forbrug i produktionen i køberpriser og er således også lig med summen af andre produktionsskatter, netto, aflønning af ansatte og overskud af produktionen og blandet indkomst. For samfundet som helhed kan bruttoværditilvæksten også opgøres som bruttonationalproduktet i markedspriser minus produktskatter, netto

Den nationale økonomi: Den nationale økonomi dækker de transaktioner der foretages af residente enheder inden for en given periode, eksempelvis år eller kvartal.

Faste priser: Beregning i faste priser er nødvendig, når man vil foretage sammenligninger over tid, hvor effekten af prisudviklingen ønskes elimineret. Faste priser beregnes med de priser, der var gældende i det foregående år, og disse danner grundlag for beregning af kædede værdier. Som supplement beregnes endvidere faste priser med fast basisår (fx 2000).

Forbrug af fast realkapital: Forbrug af fast realkapital er udtryk for realkapitalens værdiforringelse som følge af slid samt teknisk og økonomisk forældelse. Det skal bemærkes, at nationalregnskabet forbrug af fast realkapital adskiller sig fra begrebet afskrivninger i virksomhedsregnskaber, idet afskrivninger i virksomhedsregnskaber tillige kan indeholde et element af omvurdering som følge af prisændringer.

Forsyningsbalance: En opstilling af nationalregnskabet som viser dels tilgangen af varer og tjenester i et land i løbet af en tidsperiode, dels anvendelsen af disse varer. Tilgang og anvendelse er per definition altid ens. Komponenterne i forsyningsbalancen er BNP og import af varer og tjenester på tilgangssiden og forbrug, bruttoinvesteringer og eksport af varer og tjenester på anvendelsessiden.

Kædede værdier: Periodevise ændringer (eksempelvis år) som kædes for at skabe sammenlignelighed over længere tidsperioder.

Løbende priser: Løbende priser er det prisniveau, som gælder for varer og tjenesteydelser i den aktuelle periode. Modsætningen til løbende priser er Faste priser.

Primær indkomst: Er den indkomst, som residente enheder modtager i kraft af deres direkte deltagelse i produktionsprocessen, og den indkomst, som ejeren af et finansielt aktiv eller naturkapital modtager til gengæld for at stille kapital eller naturkapital til rådighed for en anden institutionel enhed.

Produktionsgrænsen: En produktiv aktivitet defineres som en aktivitet, der udøves under kontrol og ansvar af den enhed, der anvender arbejdskraft, kapital samt varer og tjenester til at producere

varer og tjenester. Aktiviteten omfatter ikke naturlige processer, der finder sted uden menneskets medvirken eller ledelse, som fx vækst i fiskeforekomster. Undtagelser til denne regel er produktion der foretages i husholdninger. Den eneste vareproduktion i husholdninger, der skal tælles med, er opførelse af bolig for egen regning og produktion, oplagring og forarbejdning af landbrugsvarer til eget brug. Den eneste tjenesteproduktion i husholdningerne der skal tælles med er boligjenester, som ejere af egen bolig producerer, tjenester i hjemmet ydet af ansat medhjælp og frivillige aktiviteter, der resulterer i produktion af varer, fx opførelse af en bolig, et klubhus eller anden form for bygning, der registreres som produktion.

Resident enhed: En enhed er resident i et land, såfremt den er placeret inden for det pågældende lands økonomiske område og udøver eller har til hensigt at udøve økonomiske aktiviteter og transaktioner i betydeligt omfang i en periode på mindst ét år.

Økonomisk område: Det økonomiske område forstås som:

- Det geografiske område, der administreres af en regering, inden for hvilket personer, varer og tjenester og kapital bevæger sig frit.
- Toldfri zoner.
- Det nationale luftrum, territorialfarvand og den del af kontinentalsoklen, der ligger i det internationale farvand, som er under landets overhøjhed.
- Territoriale enklaver (fx danske ambassader og konsulater i udlandet).
- Forekomster af olie, naturgas osv. i internationalt farvand uden for landets kontinentalsokkel, som udnyttes af residente enheder.

2.5 Enheder

Enhederne i nationalregnskabet er residente virksomheder, husholdninger eller andre enheder, der er karakteriserede ved at kunne træffe selvstændige økonomiske beslutninger og indgå i økonomiske transaktioner med andre residente eller ikke-residente enheder.

2.6 Population

Nationalregnskabet dækker alle residente virksomheder, husholdninger eller andre enheder, der er karakteriserede ved at kunne træffe selvstændige økonomiske beslutninger og indgå i økonomiske transaktioner med andre residente eller ikke-residente enheder.

2.7 Geografisk dækning

Danmark ekskl. Færøerne og Grønland. Det danske nationalregnskab dækker ikke den aktivitet som geografisk foregår i Danmark, men den aktivitet der foretages af danske residente enheder.

2.8 Tidsperiode

Der foreligger nationalregnskabstal på kvartaler og år. Det kvartalsvise nationalregnskab dækker perioden fra 1. kvartal 1990 og frem. Det årlige nationalregnskab dækker perioden fra 1966 og frem.

2.9 Basisperiode

Kædede værdier opgøres med 2020 som referenceår.

2.10 Måleenhed

Mio. kr.

2.11 Referencetid

Nationalregnskabet dækker transaktioner, der har fundet sted i løbet af kvartalet eller året.

2.12 Hyppighed

Årlige tal offentliggøres 3 gange om året.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

[Lov om Danmarks Statistik](#) § 6 samt §§ 8 - 12.

[Europaparlamentets og Rådets forordning \(EU\) Nr. 549/2013](#) af 21. maj 2013 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union (ESA2010) (EUT L 174 26.06.2013, s. 1).

[Kommissionens beslutning](#) af 17. december 2002 om yderligere præcisering af Bilag A til Rådets forordning (EF) Nr. 2223/96 for så vidt angår principperne for måling af priser og mængder i nationalregnskabet.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på oplysninger, der indsamles af Danmarks Statistik til opgørelse af andre statistikker. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af nationalregnskabet. Ofte er spørgeskemaer til statistikker, der senere indgår i nationalregnskabet udarbejdet i samråd med nationalregnskabet for at sikre tilstrækkelig data til også at dække nationalregnskabet behov.

2.15 Øvrige oplysninger

Statistikken blevet senest hovedrevideret i 2024. Ved denne hovedrevision er statistikken revideret tilbage til 1966. Hovedrevisionen er et fælleseuropæisk projekt, der gennemføres hvert 5. år. Formålet med revisionen er at indarbejde ny viden og nye metoder samt sikre ensartede opgørelsesmetoder for alle lande. Læs mere om hovedrevisionen [her](#).

3 Statistisk behandling

Stort set al økonomisk statistik, der er til rådighed anvendes til nationalregnskabet. Når det første bud for en given periode udarbejdes, sker det før at alle informationer om perioden er tilgængelige. Da foretages beregningerne med udgangspunkt i strukturen i det seneste endelige nationalregnskab, som fremskrives med indikatorer fra eksempelvis konjunkturstatistikkerne. Når nye kilder er klar, indarbejdes de løbende i nationalregnskabet efter en fast rytme. Tre år efter en given periode, anses nationalregnskabet for at være endeligt.

3.1 Kilder

Kildegrundlaget til nationalregnskabet består af statistikker om økonomisk aktivitet, erhvervsstruktur og priser. De forskellige versioner af nationalregnskabet har forskellige kildegrundlag.

Beregningsen af det endelige nationalregnskab finder sted på et tidspunkt, hvor kildegrundlaget foreligger i endelige udgaver og desuden i en meget detaljeret form.

Det kvartalsvise nationalregnskab og de første foreløbige årstal beregnes derimod relativt kort tid efter referenceperiodens udløb. Kilderne til disse opgørelser er derfor relativt få og i mange tilfælde kun foreløbige og den vigtigste kilde er derfor de endelige nationalregnskaber, der danner udgangspunkt for fremskrivning med tilgængelige indikatorer.

Kilderne er nævnt første gang de indgår i en offentliggørelse, i de følgende versioner indarbejdes evt. revisioner i kildestatistikkerne:

Kvartalsvist (KNR50): Industriens produktion og omsætning, firmaernes køb og salg (delvis), industriens og engroshandlens lagre, detailomsætningsstatistik, betalingsbalancen og udenrigshandel, prisindeks for indenlandsk vareforsyning, producentprisindeks for tjenester, forbruger- og nettoprisindeks.

Kvartalsvist, revideret (KNR90): Som KNR50 + firmaernes køb og salg, industriens salg af varer, statistik over finansielle brancher og FISIM og statistik for offentlig forvaltning og service.

Kvartalsvist 180 dage (kun 4. kvartal): Som KNR90 + Statistik for offentlig forvaltning og service.

Foreløbigt årligt (t-1): Som Kvartalsvist 180 dage + mængdeindikatorer for offentligt individuelt forbrug, regnskabsstatistik for non-profitinstitutioner rettet mod husholdninger og landbrugets bruttofaktorindkomst.

Foreløbigt årligt (t-2): Som foreløbigt årligt (t-1) + regnskabsstatistik for private byerhverv, regnskabsstatistik for offentligt ejede virksomheder, forbrugsundersøgelsen, energiregnskab.

Endeligt årligt (t-3): Som foreløbigt årligt (t-2) + general firmastatistik, industriens salg af varer, industriens køb af varer og tjenester.

En branchefordelt oversigt over kilder der anvendes til beregning af nationalregnskabet kan ses i [Branchefordelt kildeoversigt](#)

3.2 Indsamlingshyppighed

Der foregår løbende indsamling af kilder til nationalregnskabet. Hyppigheden for den enkelte kilde afhænger både af hvor hurtigt den første version bruges af nationalregnskabet og hvor hurtigt den erklæres endelig.

3.3 Indsamlingsmetode

De fleste data til nationalregnskabet indsamles via leverancer fra primærstatistikkerne i Danmarks Statistik. Derudover foregår der i mindre omfang indsamling af supplerende oplysninger bl.a. for at sikre, at nationalregnskabet opnår fuld dækning. De supplerende oplysninger er primært offentligt tilgængelige informationer om virksomheders aktiviteter, produkter og udvikling via opslag på virksomhedernes hjemmesider, i aviser og lignende, men kan også komme fra direkte kontakt til virksomheder og myndigheder.

3.4 Datavalidering

Ud over den datavalidering der foretages i primærstatistikkerne, foretages der yderligere en række datavalideringsprocedurer efter modtagelse til nationalregnskabet. Der foretages bl.a. valideringsprocedurer der sikrer, at der for visse variable er intern og ekstern konsistens. Derudover foretages der en række konfrontationsrutiner for at sikre, at der kan foretages en korrekt økonomisk fortolkning af (del)resultaterne. Der findes ikke nogen ensartet procedure for dette, men ofte anvendes tidsserier for de enkelte variable, hvor eventuelle brud eller andre uhensigtsmæssigheder opdages. Dette kan give anledning til nærmere undersøgelser af delområder, hvor primærstatistikproducenter inddrages. Omfanget og dybden af de forskellige valideringsprocedurer afhænger af beregningstiden, som for det kvartalsvise og foreløbige årlige nationalregnskab er betydelig kortere end for det endelige nationalregnskab.

3.5 Databehandling

Databehandlingen foregår i flere trin. Omfanget af processen afhænger dels af tilgængeligheden af kilder og dels af beregningsmetoder, samt hvor meget tid der er til rådighed.

Endeligt årligt nationalregnskab

Udarbejdelsen af det endelige årlige nationalregnskab foregår på et meget detaljeret niveau, hvor stort set alle kilder indarbejdes i niveau, hvilket også sikrer, at det endelige nationalregnskab efterfølgende kan bruges som benchmark for senere perioders kvartalsvise og foreløbige nationalregnskab.

Der foregår i første omgang en omkodning til nationalregnskabets begreber, der i det endelige nationalregnskab også omfatter produktnumre, hvor det er muligt. Der er i alt ca. 2.350 produkter, der dækker både varer og tjenester. For at sikre, at nationalregnskabet er fuldt dækkende, foretages der på områder, hvor kildematerialet ikke er fuldt dækkende, opregninger eller estimation ved brug af supplerende kilder.

Derefter opstilles der på baggrund af den indsamlede og derefter bearbejdede statistik, totaler for alle dele af nationalregnskabet. Det omfatter bl.a. produktionsværdier og forbrug i produktionen for alle brancher, mål for de forskellige forbrugsgrupper og investeringstyper, samt offentligt forbrug.

Dernæst opstilles der tilgang-anvendelsesmatricer, der samler alt kildemateriale og giver et uafstemt nationalregnskab i første omgang. Matricerne har to dimensioner:

1. Branche/forbrugsgruppe/investeringstypedimension
2. Produktdimension.

Matricerne afstemmes i to runder. I første runde bringes matricernes produktdimension i balance, dvs. at på den ene side tilgangen (produktion+import) og på den anden side anvendelsen (forbrug i produktionen+forbrug+investeringer+eksport) for hver af de ca. 2.350 produktbalancer skal balancere.

Eksempelvis skaber det ubalance, hvis en virksomhed har indberettet produktion og eksport på forskellige produktnumre til forskellige primærstatistikker. Her må nærmere undersøgelser af virksomhedens indberetninger på tværs af primærstatistikkerne foretages, hvilket kan give anledning til, at der foretages rettelser i eller afvigelser fra en eller flere primærstatistikker.

I anden runde af afstemningen skal hver enkelt branche/forbrugsgruppe/investeringstype forsøges at bringes i nærheden af de totaler, som tidligere er fastlagt på baggrund af de primære kilder. Også denne proces kan give anledning til, at der foretages nærmere undersøgelser, som medfører rettelser i eller afvigelser fra primærstatistikker.

Efter afstemningen af tilgang-anvendelsesmatricerne i løbende priser, foretages der en afstemning af de samme matricer i faste priser. Sideløbende med afstemningen af tilgang-anvendelsesmatricerne i løbende priser bearbejdes og forberedes tilhørende prisindeks. Når matricerne ligger klar i løbende priser foretages der en detaljeret deflatering af alle værdierne. Deflateringen eliminerer effekten af prisudviklingen i nationalregnskabstallene.

Herefter foreligger nationalregnskabet både i løbende og faste priser. De faste priser viser den reale udvikling i nationalregnskabets komponenter. Det vigtigste delresultat af fastprisberegningerne er bruttonationalproduktet, BNP, i faste priser der er udgangspunkt for at vise hvor meget økonomien samlet set er vokset hen over perioden -enten kvartalet eller året-BNP-væksten.

Efter afstemningen af det endelige nationalregnskab i løbende og faste priser foretages der en opstilling og afstemning af nationalregnskabets investeringsmatricer. I investeringsmatricerne kan man se hvad de forskellige brancher investerer i. Investeringsmatricerne baseres primært på de afstemte tilgang-anvendelsesmatricer i både løbende og faste priser og suppleres af detaljeret information primært fra regnskabsstatistikken, regnskaber fra det offentlige, im- og eksport.

Endeligt kvartalsvist nationalregnskab

Sammenhængen mellem de kvartalsvise og årlige serier er sikret vha. en matematisk årsopregning. Når et endeligt årligt nationalregnskab er beregnet, foretages der en ny årsopregning af det pågældende års kvartaler, således at summen af de fire kvartaler altid stemmer med årstallene. Derefter foretages der en manuel afstemning af tilgang og anvendelse i tallene, hvor der tages højde for de kilder, der foreligger i en kvartalvis udgave.

Kvartalsvis og foreløbigt årligt nationalregnskab

I det første trin foretages der en omkodning af de enkelte kilder til nationalregnskabets begreber (eksempelvis brancher og forbrugsgrupper). Dette sikrer en konsistent behandling af kilderne på tværs af primærstatistikkerne, samt at kilderne kan bruges i sammenhæng med de endelige nationalregnskaber.

Derefter starter de egentlige nationalregnskabsberegninger. I det kvartalsvise og første bud på det årlige nationalregnskab er den generelle metode en fremskrivning af de enkelte serier (brancher, forbrugsgrupper, investeringstyper mv.) med udviklingen i udvalgte indikatorer hvor niveauet i de foregående versioner af nationalregnskabet bruges som benchmark. Også prisindeks for de enkelte serier indarbejdes. Derudover indarbejdes udvalgte kilder i niveau (løbende priser) efterhånden som de bliver tilgængelige. Kilder der altid indarbejdes i niveau er offentlig forvaltning og service, udenrigshandlen, bygge- og anlægsaktivitet, lagertal, finansielle brancher og FISIM.

Dette resulterer i et uafstemt nationalregnskab (både i løbende og faste priser), dvs. at tilgang og anvendelse ikke er afstemt med hinanden. I det næste trin foregår der en afstemning hvor tilgang og anvendelse (både i løbende og faste priser) bringes i balance med hinanden. Der foretages i flere omgange korrektioner i de serier der er ude af balance. Vurderingen af hvilke serier der skal korrigeres for at skabe balance, finder sted både ved at gå tilbage til kildestatistikker, hvor de er tilgængelige, samt ved skønsmæssige vurderinger.

Opstillingen af foreløbigt årligt nationalregnskab baseres til en vis grad på det foreliggende kvartalsvise nationalregnskab. Hertil kommer vigtig supplerende information på årsbasis, som på beregningstidspunktet er til rådighed, hvilket først og fremmest betyder at regnskabsstatistikken for et nyt år foreligger og kan indarbejdes.

Beregningstiden for det kvartalsvise samt det foreløbige årlige nationalregnskab er typisk 2-5 uger.

3.6 Korrektion

Ikke relevant

4 Relevans

Nationalregnskabet er relevant som talgrundlag for alle, der beskæftiger sig med samfundsøkonomiske forhold, rækkende fra de økonomiske ministeriers brug af nationalregnskabet i planlægnings-, analyse-, prognose- og modeløjemed over brancheorganisationer og andre interesseorganisationers lignende anvendelser, til den almene interesse i viden om økonomiens struktur og udvikling. Nationalregnskabet evaluerer løbende feedback fra brugere.

4.1 Brugerbehov

De kvartalsvise nationalregnskaber benyttes først og fremmest til overvågning og analyse af den løbende konjunkturudvikling. Talgrundlaget fra de kvartalsvise nationalregnskaber tjener desuden som grundlag for udarbejdelse af prognoser for økonomien, for myndighedernes arbejde med finansloven og for økonomisk planlægning i øvrigt.

Årlige og kvartalsvise nationalregnskabstal udgør også en vigtig del af datagrundlaget for analyser af den økonomiske struktur i landet og giver mulighed for at sammenligne økonomien i Danmark med økonomien i andre lande. Nationalregnskabstal har derfor en bred brugergruppe, fra "hr. og fru Danmark" som sporadisk ønsker information om samfundet, til offentlige og private institutioner som aktivt benytter tal fra nationalregnskabet i sine løbende arbejdsopgaver.

Blandt andet bygger Danmarks Statistiks makroøkonomiske model, ADAM, på nationalregnskabsstatistik. Andre centrale brugere er Finansministeriet, Nationalbanken, forskningsinstitutioner og finansanalytikere. Derudover benytter internationale organisationer som IMF, OECD, Verdensbanken, FN og Eurostat nationalregnskabsdata i sine statistikker og analyser.

4.2 Brugertilfredshed

Der foretages ikke egentlige brugertilfredshedsundersøgelser for nationalregnskabet, men Danmarks Statistik har flere fora, hvor centrale brugere af nationalregnskabet og tilgrænsende statistikker har mulighed for at deltage, fx.:

Rådgivende udvalg for økonomisk statistik

Rådgivende udvalg for økonomisk statistik har følgende overordnede opgaver:

- drøfte og evaluere de opnåede resultater og den planlagte udvikling i den økonomiske statistik
- drøfte brugernes brug af den økonomiske statistik og deres behov for ny statistik
- drøfte kvalitet, dokumentation og formidling af den økonomiske statistik

Læs mere på siden om [Rådgivende udvalg for økonomisk statistik](#), hvor kommissoriet og medlemslisten er tilgængelig.

Brugermøder om det kvartalsvise nationalregnskab

I forbindelse med udgivelsen af det kvartalsvise nationalregnskab afholdes infomøder, hvor medlemmer af det rådgivende udvalg for økonomisk statistik har mulighed for at stille spørgsmål og få uddybende forklaringer på de nyeste tal.

4.3 Fuldstændighed af data

Nationalregnskabet lever op til følgende forordninger:

[Europaparlamentets og Rådets forordning \(EU\) Nr. 549/2013](#) af 21.maj 2013 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union (ESA2010) (EUT L 174 26.06.2013, s. 1).

[Kommissionens beslutning](#) af 17. december 2002 om yderligere præcisering af Bilag A til Rådets forordning (EF) Nr. 2223/96 for så vidt angår principperne for måling af priser og mængder i nationalregnskabet.

5 Præcision og pålidelighed

Nationalregnskabets evne til præcist at beskrive den økonomiske virkelighed afhænger dels af usikkerheden forbundet med kilderne og dels af de modelantagelser, der ligger til grund for udarbejdelsen. Nogle dele kan opgøres mere præcist end andre, da der er bedre tilgang til kildedata. De første bud på en periodes nationalregnskab vil være mere usikre end den endelige version, som kommer efter tre år, da der løbende revideres når nye kilder er tilgængelig.

5.1 Samlet præcision

Nogle dele af nationalregnskabet kan opgøres mere præcist end andre, fordi der på disse områder er bedre kildedata. Eksempelvis er der for industrien generelt ret præcise data, mens der for dansk baserede virksomheder, som lever af at købe og videresælge varer i udlandet, er mindre præcise data. Endeligt er der også områder, hvor der kun eksisterer meget begrænset kildedata, herunder fx forbruget af boligbenyttelse af ejerboliger og sort arbejde. På disse områder beror nationalregnskabet tal næsten udelukkende på beregninger og skøn, hvorfor præcisionen her må forventes at være mindre.

De første bud for en given periode kommer før alle data for perioden er tilgængelige. Udgangspunktet for udarbejdelsen vil være det seneste endeligt opgjorte nationalregnskab. For områder hvor der findes sikker ny information, anvendes denne. For områder, hvor der endnu ikke findes sikker information, bruges andre kilder, der giver et indtryk af udviklingen – fx indikatorer fra konjunkturstatistikkerne. Disse foreløbige opgørelser vil således være mindre præcise end senere opgørelser.

Der hvor usikkerheden især kan gøre sig gældende er i de tilfælde, at den faktiske udvikling viser sig at være forskellig fra udviklingen i de indikatorer, der er valgt til at fremskrive udviklingen. Når nye datakilder er klar, indarbejdes de i de nye versioner og præcisionen bliver bedre.

Et andet vilkår, som påvirker præcisionen og pålideligheden af nationalregnskabet er, at der i nationalregnskabet mange kildestatistikker kan rettes fejl efter den endelige udgave af nationalregnskabet er udarbejdet. På dette tidspunkt kan disse rettelser ikke tages ind i nationalregnskabet, før der med års mellemrum foretages en hovedrevision, hvor man kan rette lange tidsserier af endelige år. Dette bidrager til at mindske både pålideligheden og præcisionen af nationalregnskabet. På den lange bane oprettes præcisionen og pålideligheden af nationalregnskabet imidlertid igen, fordi rettelser i kildestatistikkerne tages ind under hovedrevisionerne.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Nationalregnskabet er en meget omfattende statistik med en langstrakt produktionsproces med mange involverede parter, der foretager mange både manuelle og maskinelle procedurer. I løbet af hele beregningsprocessen i de forskellige udgaver foretages der løbende datakonsistentstjek og tjek af forskellige summer og balancer, hvilket betyder at mange fejl findes og rettes i god tid før tallene publiceres. Mere sjældent sker det, at der opdages fejl, der viser sig at være mere omfattende eller har fundet i en længere årrække. I disse tilfælde vægtes udviklingerne i serierne højere end niveauet i serierne og derfor bliver sådanne fejl først rettet op ved hovedrevisioner, der foretages ca. hvert 5. år. Betydelige enkeltstående fejl, der af forskellige årsager ikke er rettet eller giver anledning til øget usikkerhed, vil blive omtalt i de tilhørende Nyt fra Danmarks Statistik.

Mange af de kilder, der bruges i nationalregnskabet, er ikke fuldt dækkende. Derfor foretages der på mange områder opregninger for at forsøge at opnå fuld dækning af de økonomiske transaktioner. Eksempelvis er virksomheder med få ansatte ikke med i regnskabsstatistikken og der findes kun sparsom information om deres omsætning, forbrug i produktion og antal ansatte. I forsøget på at dække disse virksomheder må man derfor have antagelser om, at inputstrukturen eller produktion pr. ansat ikke adskiller sig væsentligt fra sammenlignelige virksomheder, der er dækket af statistikken.

Som konsekvens af store forskelle i den statistiske belysning, og dermed datatilgængeligheden, af økonomiens forskellige aktiviteter, opgøres forskellige områder med varierende usikkerhed. Især inden for den uformelle økonomi, hvor der i sagens natur ikke er regnskabsmæssig dækning, samt risiko for underrapportering i spørgeskemaundersøgelser, vil usikkerheden være større og risikoen for dækningsfejl større. Ligesom for alle andre dele af nationalregnskabet, opgøres dette område efter internationalt vedtagne retningslinjer og beregningsmetoder, hvor der forsøges at tage højde for underrapportering bl.a. ved brug af opregningsfaktorer. Dog betyder den uformelle økonomis relativt lille andel af den samlede økonomi, at risikoen for dækningsfejl ikke er afgørende for det samlede nationalregnskabs præcision.

Globaliseringen medfører bl.a. at danske virksomheder i stigende grad vælger at organisere sig internationalt. Det giver store udfordringer at foretage en konsistent behandling af globaliserede virksomheder på tværs af statistikker. Dette er især problematisk for det kvartalsvise og det foreløbige nationalregnskab, da det kræver en meget ressourcekrævende og manuel tilgang til dataindsamling og -behandling i primærstatistikkerne. Det er derfor sandsynligt, at kilder der indsamles og indarbejdes i de tidligste udgaver af nationalregnskabet er inkonsistente. De aggregerede og meget tidsskrappe beregninger af de første udgaver af nationalregnskabet medfører til tider at disse inkonsistenser enten ikke opdages eller ikke kan nå at blive rettet til både i primærstatistikkerne (fx betalingsbalancen) og nationalregnskabet. I den endelige version af nationalregnskabet er problemerne med globaliserede virksomheder reduceret, men stadig til stede. Der pågår stadig arbejde i Danmarks Statistik, der skal sikre en hurtigere, mere effektiv og konsistent behandling af globaliserede virksomheders indberetninger på tværs af statistikområder. Da de globaliserede virksomheder ofte er meget store, kan enkelte rettelser medføre meget store revisioner, der direkte kan påvirke nationalregnskabet's hovedstørrelser herunder BNP.

Der findes ikke nogen egentlig statistik over investeringsaktiviteten i Danmark og på nuværende tidspunkt er den mest troværdige kilde regnskabsstatistikken. Den er først til rådighed efter ca. 1,5 år og derfor må foreløbige skøn over investeringsaktiviteten baseres på bl.a. antal ansatte og omsætning i bygge- og anlægsbrancherne. En kilde til usikkerhed er, at flerårige investeringer nationalregnskabsmæssigt skal bogføres undervejs, mens de i regnskaber ofte omkostningsføres ved investeringens færdiggørelse. En yderligere kilde til usikkerheden for investeringsaktiviteten er globaliserede virksomheders investeringsaktivitet i andre lande, som der er dårlig dækning for. Der pågår i øjeblikket arbejde i Danmarks Statistik, der skal forbedre den statistiske dækning af investeringsaktiviteten.

Fastprisberegningerne er yderligere en kilde til revisioner mellem de forskellige versioner af nationalregnskabet og derfor en kilde til usikkerhed. Årsagen til, at der kan forekomme større revisioner i faste priser end i løbende priser, selvom de samme prisindeks er tilgængelige på to beregningstidspunkter, er sammensætningseffekter. De første foreløbige versioner af nationalregnskabet opgøres i en mere aggregeret udgave end den endelige og derfor bruges der ofte et sammenvæjet prisindeks, som typisk er baseret på det seneste endelige års sammensætning af varer og tjenester i eksempelvis en branches samlede produktion. Når det endelige nationalregnskab beregnes, tilføjes produktdimensionen, som tillader en detaljeret og mere korrekt deflatering. Hvis produktsammensætningen er anderledes end tidligere år, kan det altså føre til revisioner i faste priser uden, at der nødvendigvis har været revisioner i løbende priser eller i prisindeksene. Der kan altså opstå revisioner i faste priser, som ikke umiddelbart kan spores tilbage til revisioner i kildestatistikkerne.

Opgørelsen af realvæksten i den offentlige produktion er behæftet med flere former for usikkerhed. I de første udgivelser af kvartalsvise nationalregnskaber er realvæksten opgjort efter inputmetoden, som betyder at de forskellige omkostningskomponenter deflateres med tilhørende prisindeks, bl.a. vareforbruget og lønomkostninger. I senere udgivelser af både kvartalsvise og årlige nationalregnskaber opgøres realvæksten i den offentlige produktion hovedsagligt efter outputmetoden via såkaldte mængdeindikatorer. Mængdeindikatorer er en måde kvantitativt at måle hvor meget der produceres i det offentlige, bl.a. undervisningstimer i folkeskolen og

hofteoperationer på offentlige sygehuse. Da der ikke er data til beregning af mængdeindikatorer i de tidligste versioner af nationalregnskabet kan overgangen fra input- til outputmetoden give nogle variationer i den målte realvækst i det offentlige. Derudover kan genberegning af et kvartal eller års mængdeindikatorer også give anledning til revisioner da datagrundlaget varierer fra version til version. Det gælder desuden, at, outputmetodens datagrundlag og metoder fortsat er under udvikling og kvalitetssikring. Der findes en række dokumentationsnotater vedr. måling af realvæksten i det offentlige forbrug under *dokumentation* på emnesiden om [Udgifter til offentligt forbrug](#).

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

ESA 2010 forordningen tilsiger, at Eurostat skal bedømme kvaliteten af data indberettet ifølge ESA transmissionsprogrammet. Det gøres med udgangspunkt i landenes kvalitetsrapporter, der ikke offentliggøres selvstændigt af Eurostat. Rapporten udarbejdes årligt. Læs kvalitetsvurderingen af Danmarks nationalregnskab i:

- [Quality Report, Denmark 2020 - National Accounts](#)

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der foretages løbende revisioner af tidligere offentliggjorte år og kvartaler efter en fast rytme. Nationalregnskabets offentliggørelseskalender kan findes under *dokumentation* på emnesiden for [Nationalregnskab](#).

Med 5 års mellemrum foretages hovedrevisioner, hvor lange tidsserier af endelige nationalregnskabsår bliver opdateret. Hermed forbedres præcisionen og pålideligheden af nationalregnskabet, fordi alle ændringer og rettelser i kildestatistikkerne, samt beregningsfejl tages ind. Der foretages desuden manualrevisioner af alle nationalregnskabsserierne når nye internationale manualer vedtages. Den seneste manualrevision af det danske nationalregnskab blev foretaget i 2014.

I forbindelse med den første beregning af det kvartalvis nationalregnskab udgives en notat, som viser de gennemsnitlige revisioner og bias i forhold til tidligere kvartalvis udgivelser over en 12-kvartaler periode. Læs mere i [Revisioner af det kvartalvis nationalregnskab](#).

6 Aktualitet og punktlighed

Den første version af det kvartalvis nationalregnskab offentliggøres 50 dage efter kvartalets udløb. I forbindelse med offentliggørelsen af 4. kvartal ultimo februar, offentliggøres også den første version af det årlige nationalregnskab. Næsten to et halvt år efter årets udløb, i juni, offentliggøres det endelige årlige og kvartalvis nationalregnskab. Nationalregnskabet udgives rettidigt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Det kvartalvis nationalregnskab udgives første gang 50 dage efter kvartalets udløb. 90 dage efter kvartalets udløb udgives et revideret kvartalregnskab.

Første version af et foreløbigt årligt nationalregnskab offentliggøres ultimo februar det efterfølgende år. Det årlige nationalregnskab revideres derefter i marts og juni, samt i juni året efter. Det endelige årlige nationalregnskab udgives årligt 2 og halv år efter tællingsåret.

6.2 Publikationspunktlighed

Nationalregnskabet udgives rettidigt.

7 Sammenlignelighed

Nationalregnskabet udarbejdes efter internationale retningslinjer og vil derfor være sammenlignelig på tværs af lande. De gældende retningslinjer blev implementeret i 2014 og er brugt til at revidere nationalregnskabet tilbage til 1966. Nationalregnskabet afspejler alle dele af samfundsøkonomien, så de fleste økonomiske statistikker rummer tal, der har deres modsvar i nationalregnskabet. Vær dog påpasselig med at sammenligne tal fra nationalregnskabet med andre økonomiske statistikker, da overgangen tit er kompliceret af forskellige definitioner og krav til dækning. Nationalregnskabet er dog i fuld overensstemmelse med betalingsbalancen og offentlig forvaltning og service.

7.1 International sammenlignelighed

FN har udarbejdet en manual for udarbejdelse af nationalregnskabet, System of National Accounts (SNA), som EU har udarbejdet en europæisk fortolkning af (European System of Accounts (ESA)). Den nuværende SNA2008-manual følges af de fleste lande i verden, mens den tilhørende ESA2010-manual følges af alle de europæiske lande. Derfor er nationalregnskabstal i høj grad internationalt sammenlignelige.

7.2 Sammenlignelighed over tid

De første officielle danske nationalregnskabsberegninger fandt sted i løbet af 1930'erne og i 1945 blev de første resultater, som dækkede perioden 1930-1944, offentliggjort.

Efter en gennemgribende revision af nationalregnskabstallene blev der i 1962 udgivet sammenlignelige nationalregnskabstal for perioden 1947-1960. Efterfølgende blev tidsserien udbygget med årene frem til 1976.

FN udgav i 1968 System of National Accounts, hvilket gav anledning til en hovedrevision af de danske nationalregnskaber.

I 1973 blev nationalregnskaber i overensstemmelse med SNA1968 for perioden startende i 1966 udgivet.

I 1993 udkom en ny SNA, som senere fik ESA1995-manualen som europæisk fortolkning.

I 1997 blev de danske nationalregnskaber hovedrevideret og der blev offentliggjort nationalregnskaber opgjort efter SNA1993/ESA1995 tilbage til 1966.

I 2008 blev den seneste SNA udgivet og i 2010 udkom den seneste ESA-manual. I 2014 blev SNA2008/ESA2010 implementeret i de danske nationalregnskabstal tilbage til 1966, hvilket sikrer at nationalregnskabet er sammenligneligt fra 1966 og frem til i dag.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Der er fuld konsistens mellem nationalregnskabet og statistikker for hhv. betalingsbalancen og offentlig forvaltning og service. Ligeledes er der sammenhæng med en række andre statistikker, herunder regnskabsstatistikken, landbrugsstatistikken, forbrugsundersøgelsen, osv. Der kan dog opstå afvigelser af flere årsager:

- Der kan være forskel i variabeldefinitioner
- Forskelle i kalenderårsafgrænsningen, som i nationalregnskabet altid er året
- Nationalregnskabet skal dække alle økonomiske aktiviteter, herunder også illegale aktiviteter
- Fejl i primærstatistikker, der findes i forbindelse med opstillingen og afstemningen af nationalregnskabet, rettes ikke altid i primærstatistikkerne

7.4 Intern konsistens

Der er pr. definition fuld intern konsistens i nationalregnskabet. Den interne konsistens omfatter både det funktionelle og det institutionelle nationalregnskab.

8 Tilgængelighed

Nationalregnskabet offentliggøres i Statistikbanken under *Økonomi* og [Nationalregnskab](#). Offentliggørelserne ledsages af [Nyt fra Danmarks Statistik](#), med en aktuell vinkling og udvalgte kommentarer. Publikationen [Statistisk Tiårsoversigt](#) gengiver en mindre del af nationalregnskabet.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken offentliggøres i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). Årligt nationalregnskabet har følgende serier tilknyttet:

- [Nationalregnskab \(år\)](#)

8.5 Publikationer

I perioden fra 1999 til 2011, samt i 2014 blev Nationalregnskabet offentliggjort i publikationen [Nationalregnskab](#).

I Danmarks Statistiks samling af historisk statistik findes en lang række nationalregnskabsrelaterede publikationer under [Historisk Statistik](#), herunder Statistiske Efterretninger for perioden 1983-2022.

8.6 Statistikbanken

Nationalregnskabet offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Økonomi](#), hvor tabeller under nedenstående statistikbankskategorier dækkes af denne dokumentation:

[Nøgletal for nationalregnskabet \(BNP\)](#)

[Samlet nationalregnskab](#)

[Branchefordelt nationalregnskab](#)

8.7 Adgang til mikrodata

Mod betaling er det muligt at få adgang til det endelige nationalregnskabs ca. 2.350 produktbalancer i årets priser og i foregående års priser, typisk i form af dataudtræk som fx en enkelt produktbalance eller som varesammensætningen i en given forbrugsgruppe.

Også oplysninger om investeringer sælges i deres mest detaljerede form dvs. som oplysninger om investeringssammensætningen i en given branche.

Tag venligst kontakt til nationalregnskabskontoret, hvis du ønsker at høre nærmere om mulighederne for skræddersyede nationalregnskabsdata.

8.8 Anden tilgængelighed

Nationalregnskabet leverer tabelsæt til Eurostat, således at Danmarks nationalregnskabstal indgår i [Eurostats database](#). Tallene leveres via Eurostat til [OECDs database](#).

Der leveres desuden en databank med nationalregnskabstal til ADAM (den makroøkonomiske model i Danmarks Statistik). Eksterne brugere kan mod betaling få adgang til ADAMs databank.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

De primærstatistikker, som indgår i nationalregnskabet diskretioneres hver især, således at enkelte personer og virksomheder ikke kan identificeres. Det medfører, at det på nationalregnskabets offentliggørelsesniveau heller ikke nødvendigt med yderligere diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Metodebeskrivelse for nationalregnskabet findes på emnesiden [Nationalregnskab](#).

Derudover henvises til følgende:

- [Kvartalsvis nationalregnskab - metodedokumentation \(engelsk\)](#)
- [Årligt nationalregnskab - metodedokumentation \(BNI-dokumentation 2016\) \(engelsk\)](#)
- [Årligt nationalregnskab - metodedokumentation \(BNI-dokumentation 2021\) \(engelsk\)](#)
- [Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab](#)
- [Det sæsonkorrigerede BNP](#)
- [Ny indikator for anskaffelse af køretøjer](#)
- [Kædning og aggregering i det kvartalsvise nationalregnskab](#)
- [Fastprisberegninger - kilder og metoder](#)
- [Kædede værdier. Beregning af vækstbidrag og aggregerede serier](#)
- [Behov for bedre estimater af investeringer](#)

En introduktion til nationalregnskabet findes i lærebogsform: Bent Thage & Annette Thomsen: "Nationalregnskabet", Serien Erhverv og Samfund, Handelshøjskolens Forlag, 2004.

Christen Sørensen: "Nationalregnskab, betalingsbalance og udenrigshandel - økonomisk samfundsbeskrivelse", Forlaget Systime, 2000.

Francois Lequiller & Derek Blades: "Understanding National Accounts", OECD, 2014 (engelsk).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Nationalregnskab, Klima og Miljø, Økonomisk Statistik. Kontaktpersonen for statistikken er Christina Just Brandstrup, tlf: 21 45 52 79 og e-mail: CJB@dst.dk.